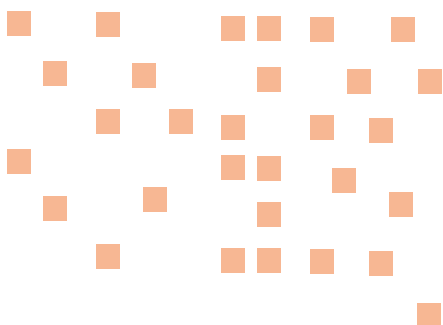

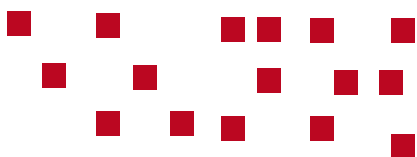
GRUZJA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej

DPU-WIKP-424/138/2025
13.03.2025

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Gruzji.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 4 900 961 osób, (2025).^[1]

Skład etniczny: Gruzini (86,8%), Azerowie (6,3%), Ormianie (4,5%). Inne większe grupy etniczne tworzą: Rosjanie, Osetyjczycy, Kurdowie Jezydzi, Ukraińcy, Kistowie, Grecy.^[2] Z mniejszych grup można wymienić: Udynów, Awarów, Asyryjczyków i Romów.^[3]

Skład religijny: Chrześcijanie prawosławni (należący do Autokefalicznego Kościoła Gruzińskiego (ok. 83,4%), muzułmanie szyici i sunnici (ok. 10,7%), chrześcijanie ormiańscy (należący do Autokefalicznego Apostolskiego Kościoła Ormiańskiego), katolicy oraz wiele innych grup takich jak: jezydzi, żydzi gruzińscy, chrześcijanie protestanci, chrześcijanie asyryjscy (Kościół Asyryjsko-Chaldejski), świadkowie Jehowy (ok. 1,2%).^{[4][5]}

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Zgodnie z Konstytucją Gruzji z 24 sierpnia 1995 r., ze zmianami przyjętymi w 2013 i w 2017 r. przez parlament, Gruzja jest demokracją parlamentarną, w której silną pozycję zajmuje premier, a prezydent pełni funkcje reprezentacyjne, jako oficjalny szef (głowa) państwa.^{[6][7]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Gruzja dzieli się administracyjnie na 9 regionów (j. gruz. region - region/mchare, regiony – regionebi/mcharebi): Kartlia Dolna, Guria, Imeretia, Kachetia, Mccheta-Mtianetia, Megrelia-Górna Swanetia, Racza-Leczchumi i Dolna Swanetia, Samcche-

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

³ Civil.ge, Toward Inclusion: Understanding the Path to Unity in Georgia, 11.10.2023, <https://civil.ge/archives/562740>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

⁵ Civil.ge, Toward Inclusion: Understanding the Path to Unity in Georgia, 11.10.2023, <https://civil.ge/archives/562740>

⁶ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator Ekonomiczny Gruzja, informacje o kraju, aktualizacja z 20.06.2023, <https://www.gov.pl/web/gruzja/informator-ekonomiczny>

⁷ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) Wojciech Górecki, Salome Zurabiszwili nowym prezydentem Gruzji, 29.11.2018, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2018-11-29/salome-zurabiszwili-nowym-prezydentem-gruzji>

Dżawachetia, Kartlia Wewnętrzna, 2 autonomiczne republiki – Adżaria i obecnie separatystyczna Abchazja oraz miasto wydzielone (j. gruz. kalaki), którym jest stolica Tbilisi. Regiony podzielone są z kolei na 67 prowincji i 11 miast.^[8]

Władze gruzińskie nie sprawują kontroli nad separatystyczną Autonomiczną Republiką Abchazji i regionem Cchinwali (Osetią Południową).^{[9][10][11]}

Mapa. Podział administracyjny Gruzji ^[12]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Prezydent Gruzji pełni głównie funkcję reprezentacyjną i zgodnie ze zmianami Konstytucji Gruzji z 13.10.2017 r. wybory prezydenta są pośrednie od 2024 r. Jest on wybierany przez tzw. kolegium wyborcze, złożone ze wszystkich parlamentarzystów oraz przedstawicieli samorządów.^[13] 14 grudnia 2024 r. kolegium wyborcze wybrało na nowego prezydenta Gruzji lidera narodowo-konserwatywnej partii „Siła Narodu”, (powiązanej z partią rządzącą Gruzji – Gruzjińskie Marzenie) **Michaela Kawelaszwili** (byłego piłkarza). Wyników wyborów nie uznała poprzednia prezydentka Gruzji Salome Zurabiszwili i opozycja.^[14] Następne wybory prezydenckie odbędą się w 2029 r. ^[15]

⁸ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator Ekonomiczny Gruzja, informacje o kraju, aktualizacja z 20.06.2023, <https://www.gov.pl/web/gruzja/informator-ekonomiczny>

⁹ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

¹⁰ Freedom House, Freedom of the World 2024, Abchazja, <https://freedomhouse.org/country/abkhazia/freedom-world/2024>

¹¹ Freedom House, Freedom of the World 2024, South Ossetia, <https://freedomhouse.org/country/south-ossetia/freedom-world/2024>

¹² Wikipedia.org, Podział administracyjny Gruzji, licencja Creative Commons (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>), 01.07.2024, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Gruzji

¹³ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich), Wojciech Górecki, Nowa konstytucja Gruzji – zwycięzca bierze wszystko, 18.10.2017, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2017-10-18/nowa-konstytucja-gruzji-zwyciezca-bierze-wszystko>

¹⁴ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) Wojciech Górecki, Gruzja: wybory prezydenta z ostrymi protestami w tle, 16.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-16/gruzja-wybory-prezydenta-z-ostryimi-protestami-w-tle>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

Rząd i premier. Władza wykonawcza należy do rządu, na czele którego stoi premier i 3 wicepremierów. W skład rządu wchodzi 12 ministerstw. Premier i członkowie rządu są wybierani przez parlament i następnie zatwierdzani przez prezydenta.^[16] Na początku lutego 2024 r. rządząca partia Gruzińskie Marzenie mianowała na premiera Gruzji - **Irakiego Kobachidze**, który zastąpił Irakiego Garibaszwili. Obecny premier Irakli Kobachidze od 2021 r. był przewodniczącym partii Gruzińskie Marzenie i znany jest z krytyki byłego prezydenta M. Saakaszwili, Ukrainy i Europy Zachodniej.^[17] 28 listopada 2024 r. I. Kobachidze ogłosił odłożenie rozmów o akcesji Gruzji z Unią Europejską do 2028 r.^[18]

Parlament i wybory parlamentarne. W jednoizbowym parlamencie gruzińskim zasiada 150 posłów, wybieranych na 4-letnią kadencję. Zgodnie z obecną ordynacją wyborczą, od wyborów w 2024 r. wszystkich 150 posłów jest wybieranych w systemie proporcjonalnym. Wcześniej obowiązywał system mieszany.^{[19] [20]}

Ostatnie wybory parlamentarne w Gruzji odbyły się 26 października 2024 r. i wg wyników opublikowanych przez gruzińską Centralną Komisję Wyborczą 14 listopada 2024 r. wygrała je partia rządząca w Gruzji od 2012 r.: Gruzińskie Marzenie, uzyskując 53,9% głosów/co dało jej 89 mandatów poselskich. Oprócz niej do parlamentu weszły cztery prozachodnie formacje: Koalicja na rzecz Zmian: 11%/19 mandatów, koalicja Jedność (oparta na Zjednoczonym Ruchu Narodowym): 10,2%/16 mandatów, koalicja Silna Gruzja: 8,8%/14 mandatów oraz partia Za Gruzję: 7,8%/12 mandatów. Wyników wyborów nie uznała opozycja oraz była prezydentka Gruzji S. Zurabiszwili, uznając je za sfałszowane.^{[21] [22]}

Najbliższe wybory parlamentarne w Gruzji odbędą się za 4 lata, tj. w październiku 2028 r.^[23]

SYSTEM PRAWNY

System prawny w Gruzji oparty jest na prawie cywilnym, a w kraju funkcjonuje trójstopniowy system sędziowski. Pierwszy szczebel składa się z 25 sądów, które rozpatrują sprawy karne, cywilne i administracyjne na najniższym poziomie. Drugi szczebel reprezentują dwa sądy apelacyjne, tj. Sąd Apelacyjny w Tbilisi i Sąd Apelacyjny w Kutaisi. Z kolei Sąd Najwyższy Gruzji jest trzecią i najwyższą instancją, i działa jako najwyższy sąd apelacyjny. W Gruzji działa też Sąd Konstytucyjny, którego

¹⁶ Gov.ge, Government of Georgia, https://www.gov.ge/index.php?lang_id=ENG&sec_id=124

¹⁷ Belsat.eu, Gruzja. Znane jest nazwisko kandydata na stanowisko premiera, 1.02.2024, <https://belsat.eu/pl/news/01-02-2024-gruzja-znane-jest-nazwisko-kandydata-na-stanowisko-premiera>

¹⁸ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) Wojciech Górecki, Gruzja: wybory prezydenta z ostrymi protestami w tle, 16.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-16/gruzja-wybory-prezydenta-z-ostryimi-protestami-w-tle>

¹⁹ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator Ekonomiczny Gruzja, informacje o kraju, ostatnia aktualizacja z 20.06.2023, <https://www.gov.pl/web/gruzja/informator-ekonomiczny>

²⁰ Interia.pl, Wybory parlamentarne w Gruzji. Są częściowe wyniki, 26.10.2024, <https://wydarzenia.interia.pl/zagranica/news-wybory-parlamentarne-w-gruzji-sa-czesciowe-wyniki,nld,7844269>

²¹ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) W. Górecki, Czwarta kadencja Gruzińskiego Marzenia: zwycięstwo ze znakami zapytania, 28.10.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-10-28/czwarta-kadencja-gruzinskiego-marzenia-zwyciestwo-ze-znakami>

²² OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) W. Górecki, Gruzja: w oczekiwaniu na przesilenie, 20.11.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-11-20/gruzja-w-oczekiwaniu-na-przesilenie>

²³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

zadaniem jest rozstrzygnięcie sporów konstytucyjnych pomiędzy poszczególnymi organami władzy oraz orzekanie w sprawie indywidualnych roszczeń dotyczących naruszeń praw człowieka wynikających z Konstytucji.^[24]

KARA ŚMIERCI

W Gruzji nie jest wykonywana kara śmierci, (została usunięta z prawodawstwa 11 listopada 1997 r.), ani nie są stosowane kary cielesne.^{[25] [26]}

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

W 2023 r. na terenie Gruzji, w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęły 2 osoby, natomiast w 2024 r. zanotowano jedną ofiarę śmiertelną.^[27]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Gruzji odpowiadają Gruzjińskie Siły Zbrojne/Georgian Defence Forces (powstałe w 1991 r.), których misję i zadania określa gruzińska ustawa „o obronie” z 1997 r. Składają się na nie obrona niepodległości i integralności terytorialnej kraju oraz realizacja umów międzynarodowych. Gruzjińskie Siły Zbrojne podlegają kontroli cywilnej gruzjińskiego Ministerstwa Obrony. Najwyższym zwierzchnikiem Sił Zbrojnych pozostaje prezydent Gruzji, któremu podlega zarządzający wojskiem minister obrony.^[28]

Gruzjińskie Siły Zbrojne zapewniają również udział swoich jednostek w międzynarodowych operacjach wojskowych za granicą, wspierają policję graniczną w ochronie granic i władze cywilne w operacjach antyterrorystycznych. Również Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Gruzji posiada specjalne jednostki do obrony obiektów infrastruktury strategicznej i przeprowadzania operacji specjalnych. GSZ koncentrują większość swojej uwagi na potencjalnych zagrożeniach, głównie ze strony Rosji, która utrzymuje bazy wojskowe i oddziały w de-facto okupowanej przez nią Abchazji i Osetii Południowej.^[29]

Gruzja nie jest członkiem NATO, ale utrzymuje stosunki z Sojuszem od 1992 r. i zadeklarowała swoje aspiracje do członkostwa w 2002 r. Wojsko

²⁴ Privacyshield.gov, The International Trade Administration (ITA, US Department of Commerce, Georgia – Legal Regime, brak daty publikacji, <https://www.privacyshield.gov/article?id=Georgia-Legal-Regime>

²⁵ Capitalpunishmentuk.org, The end of capital punishment in Europe, brak daty publikacji, <https://capitalpunishmentuk.org/europe.html>

²⁶ Amnesty International, We know that, together, we can end the death penalty everywhere, aktualizacja z 2024, <https://www.amnesty.org/en/what-we-do/death-penalty/>

²⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁸ Ministry of Defence of Georgia, About Defence Forces, aktualizacja strony z 2025, <https://mod.gov.ge/en/page/13/about-general-staff>

²⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

gruzińskie uczestniczyło razem z wojskami krajów NATO w międzynarodowych ćwiczeniach i operacjach bezpieczeństwa za granicą, np. w Afganistanie i Kosowie. GSZ wysłały również swoje oddziały do misji UE i ONZ (2024).^[30] Jak wynika z ostatnich informacji, 13 lutego 2025 r. minister obrony Gruzji Irakli Czikowani uczestniczył w 26 spotkaniu Grupy Kontaktowej ds. Obrony Ukrainy (tzw. Grupy Ramstein) w kwaterze głównej NATO, któremu przewodniczyła Wielka Brytania.^[31]

Obecnie sytuacja bezpieczeństwa w Gruzji pozostaje stabilna. Gruzja nie sprawuje jednak kontroli nad terenami leżącymi w **Osetii Południowej** (określanej przez władze gruzińskie jako Region Cchinwali), a także nad innymi swoimi terenami leżącymi wzdłuż granicy administracyjnej z Osetią Południową, które kontrolowała do wybuchu wojny z Rosją w 2008 r. Pięciodniowy konflikt zbrojny z siłami rosyjskimi i osetyjskimi w 2008 r. doprowadził do pokonania i wyparcia sił gruzińskich z tego regionu. Osetyjskie wojska separatystyczne i siły rosyjskie postawiły wówczas na granicach administracyjnych z Osetią Pd. umocnienia z drutu kolczastego, które co jakiś czas przesuwają w głąb innych regionów Gruzji.^{[32] [33]}

Władze w Tbilisi nie kontrolują również **Republiki Abchazji**, w tym jej rejonu galskiego, zamieszkanego również przez Gruzinów.^[34] W 2008 r. ówczesny prezydent FR Dmitrij Miedwiediew uznał niepodległość Abchazji i Osetii Południowej, a w listopadzie 2014 r. FR podpisała z Abchazją rosyjsko-abchaski traktat o sojuszu i partnerstwie strategicznym.^[35] W ciągu ostatniej dekady Abchazja została de facto inkorporowana do rosyjskiej przestrzeni obronnej, gospodarczej i społecznej, stanowi w praktyce „terytorium stowarzyszone” Federacji Rosyjskiej.^[36]

W ciągu ostatnich 2 lat na terenie Gruzji nie stwierdzono działań nielegalnych ugrupowań zbrojnych^{[37] [38]} poza kilkoma incydentami z udziałem niezidentyfikowanych uzbrojonych grup, (czasem określanych jako „Tituszkii”), które dokonały ataków, w tym głównie pobić dziennikarzy, członków głównej partii opozycyjnej Zjednoczonego Ruchu Narodowego (UNM) przed ostatnimi wyborami parlamentarnymi i prezydenckimi w Gruzji w 2024 r.^{[39] [40]}

³⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

³¹ Ministry of Defence of Georgia, Defense Minister of Georgia Participated in Ukraine Defense Contact Group Meeting, 13.02.2025, <https://mod.gov.ge/en/news/read/9596/defense-minister-of-georgia-participated-in-ukraine-defense-contact-group-meeting>

³² USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

³³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

³⁴ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

³⁵ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich), Analizy, Maciej Falkowski, „Rosyjska Polityka Sąsiedztwa: casus Abchazji”, 26.11.2014, <http://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2014-11-26/rosyjska-polityka-sasiedztwa-casus-abchazji>

³⁶ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich), W. Górecki, Abchazja: reelekcja Chadzimby, 11.09.2019, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2019-09-11/abchazja-reelekcja-chadzimby>

³⁷ Kavkaz-uzel.eu, Жители Панкиси уверены в невиновности задержанных земляков, 26.08.2021, <https://kavkaz-uzel.eu/articles/367444/>

³⁸ Danish Immigration Service and the Danish Refugee Council, Georgia The Situation of the Kist Community and the Chechens, November 2018, 7.11.2019, <https://us.dk/publikationer/2019/november/georgia-the-situation-of-the-kist-community-and-the-chechens/>

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Incydenty I ofiray, unidentified armed forces, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ Kavkaz-uzel.eu, Аналитики поспорили о связях "титушек" с "Грузинской мечтой" и оппозицией, 10.12.2024, <https://www.kavkaz-uzel.eu/articles/406474>

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji wskazujących na to, aby w Gruzji obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Gruzji w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 2 cywilów w regionach niekontrolowanych przez władze gruzińskie, tj. w Abchazji i Osetii Pd.), natomiast w 2024 r. zanotowano jedną ofiarę śmiertelną, również na terenach poza kontrolą władz gruzińskich tj. w Abchazji.^[41]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Gruzji nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Gruzji nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Gruzji nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Gruzji nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana sytuacją bezpieczeństwa.

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Skala działań ,Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2023 r. do końca 2024 r. na terenie Gruzji nie doszło do żadnego zamachu terrorystycznego.^[42] Żaden też obywatel Gruzji nie został zatrzymany czy zidentyfikowany jako osoba jadąca do Syrii czy Iraku aby przyłączyć się do Państwa Islamskiego.^[43] Niemniej jednak media donosiły (w tym okresie) o kilku osobach zatrzymanych przez służby gruzińskie z powodu oskarżeń o terroryzm lub udział w nielegalnych grupach terrorystycznych.^[44] ^[45] Według raportu amerykańskiego Departamentu Stanu nt. terroryzmu, w 2023 r. służby gruzińskie zatrzymały na terenie swojego kraju 9 obywateli Gruzji i 3 cudzoziemców z powodu oskarżeń ich o powiązania z Państwem Islamskim, pomoc w działaniach terrorystycznych i posiadanie materiałów wybuchowych.^[46]

Nadal też na terenie Syrii Północnej przebywa ok. 30 obywateli Gruzji, którzy zostali przesiedleni, i ok. 10, którzy zostali zatrzymani (z powodu ich zaangażowania w działania PI). Jak dotychczas władze Gruzji nie zgodziły się na powrót do kraju żadnego z tych obywateli z Syrii czy Iraku.^[47]

Dane ACLED mówią również o incydencie z 14.01.2023 r. w dzielnicy mieszkalnej w Cchinwali (stolica Osetii Północnej), kiedy to eksplodował granat ręczny. Dziennikarze twierdzą, że celem ataku był poprzedni szef aresztu śledczego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Osetii Południowej.^[48]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Na początku listopada 2023 r. rosyjskie siły zbrojne zabiły obywatela gruzińskiego w czasie próby zatrzymania go w wiosce Kirbali, koło Gori, na terenie okupowanej Południowej Osetii. Do pozaprawnego zabójstwa doszło także w Gali, w Abchazji,

⁴² Kavkaz-uzel.eu, Грузия, 01.01.2023 – 31.12.2024, https://www.kavkaz-uzel.eu/search?context=article&keywords=%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC®ion_id%5B%5D=45&order_by=publication&sort_order=desc&start_date%5Bday%5D=1&start_date%5Bmonth%5D=1&start_date%5Byear%5D=2023&end_date%5Bday%5D=31&end_date%5Bmonth%5D=12&end_date%5Byear%5D=2024

⁴³ USDOS (United States Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 – Georgia, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/georgia/>

⁴⁴ Sakartvelosambebi.ge, Malkhaz Paksashvili, Leader of the Islamic State Group, was Arrested, According to SSSG, 22.04.2023, <https://sakartvelosambebi.ge/en/news/malkhaz-paksashvili-leader-of-the-islamic-state-group-was-arrested-according-to-sssg>

⁴⁵ Kavkaz-uzel.eu, Аналитики заявили об отсутствии активности сторонников ИГ* в Грузии, 28.07.2023, <https://www.kavkaz-uzel.eu/articles/390970>

⁴⁶ USDOS (United States Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 – Georgia, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/georgia/>

⁴⁷ USDOS (United States Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 – Georgia, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/georgia/>

⁴⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Civilians, Explosions/Remote violence (Grenade, Remote explosive/landmine/IED, Suicide bomb), Violence against civilians, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12..2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

gdzie z powodu pobicia przez policję abchaską obywatel gruziński zmarł po przewiezieniu do szpitala na początku grudnia 2023 r.^[49]

Z kolei 19 grudnia 2024 r. członek de-facto parlamentu Abchazji otworzył ogień z pistoletu w trakcie obrad w Suchumi (stolicy Abchazji) i w rezultacie tego zastrzelił jednego z de-facto parlamentarzystów, a drugiego zranił. De-facto posłowie dyskutowali ustawę dot. korzystania z krypto walut.^[50]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W latach 2023-2024 r. w Gruzji co jakiś czas dochodziło do kilkudniowych lub kilkutygodniowych demonstracji i zamieszek, głównie przed gmachem parlamentu w Tbilisi (ale również na głównych placach w kilku największych miastach Gruzji) przeciwko projektowi ustawy dot. „agentów zagranicznych” (podobnej do ustawy rosyjskiej), jaka została ostatecznie przyjęta przez parlament gruziński w czerwcu 2024 r. W celu rozprzędzenia wielotysięcznych tłumów policja używała armatek wodnych i gazu łzawiącego, wiele osób zostało poturbowanych, w tym również pracowników policji.^{[51][52][53]}

Również w trakcie 2023 i 2024 r. dochodziło do pacyfikacji przez służby protestów, jakie organizowali studenci Uniwersytetu Państwowego w Tbilisi. A w trakcie spotkań wyborczych lub publicznych dyskusji nad lokalnym problemem dochodziło do pobic najczęściej przedstawicieli partii opozycyjnej ZRN i ich sympatyków przez zwolenników partii rządzącej Gruzjińskiego Marzenia i lokalne władze. Często też obie strony sceny politycznej stosowały wobec siebie pobicia czy inną przemoc fizyczną. Z kolei w lipcu 2023 r. doszło do ataku przez ultrakonserwatywne siły (ok. 2 tys. przeciwników LGBTI), które rozprzędziły festiwal środowisk LGBTI w Tbilisi, ale wszyscy z uczestników tego wydarzenia zostali ewakuowani przez policję.^[54]

Policja prowadziła areszty osób uczestniczących w protestach i rozprzedała, często przy użyciu siły, na ogół większość demonstracji, do jakich dochodziło w Tbilisi i innych większych miastach Gruzji od 26 października do końca grudnia 2024 r. przeciwko sfalszowanemu, w opinii opozycji, wyborom parlamentarnym i przeciwko odłożeniu przez rząd gruziński rozmów nt. akcesji Gruzji do UE do 2028 r.^{[55][56]} Zdarzało się również, że w trakcie tych demonstracji, szczególnie w grudniu 2024 r. atakowi (bici) byli przedstawiciele opozycyjnych partii politycznych i dziennikarze

⁴⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Civilians, Violence against civilians, Riots, , 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12..2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Civilians, Violence against civilians, Riots, , 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12..2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵¹ Polsatnews.pl, Gruzja, Tbilisi. Kolejny dzień protestów. W akcji specjalne oddziały, 8.03.2023, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2023-03-08/gruzja-tbilisi-kolejny-dzien-protestow-w-akcji-specjalne-oddzialy/>

⁵² OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) W. Górecki Gruzja: odrzucenie weta wobec „ustawy o agentach”, 29.05.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-05-29/gruzja-odrzucenie-weta-wobec-ustawy-o-agentach>

⁵³ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) W. Górecki, Gruzja: w oczekiwaniu na przesilenie, 20.11.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-11-20/gruzja-w-oczekiwaniu-na-przesilenie>

⁵⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Civilians, Riots, , 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12..2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁵ Lemonde.fr, , Georgian authorities resort to a strategy of fear: 'Keep hitting him, but not in the face', 12.12.2024, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/12/12/georgian-authorities-resort-to-a-strategy-of-fear-keep-hitting-him-but-not-in-the-face_6736002_4.html

⁵⁶ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) W. Górecki, Gruzja zawiesza integrację z UE, 29.11.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-11-29/gruzja-zawiesza-integracje-z-ue>

przez niezidentyfikowanych zamaskowanych mężczyzn, określanych jako „Tituszek”.
[57][58][59]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Gruzińskie zorganizowane grupy przestępcze (tzw. lokalne autorytety) są nieodłączną częścią życia codziennego w Gruzji od czasów sowieckich, kiedy ich członkowie pośredniczyli między szarą strefą i władzami, a pod koniec lat 1980-tych i w latach 1990-tych zaczęli przenikać do władz, struktur państwowych niepodległej Gruzji.^[60] Większość z nich obecnie zajmuje się przemytem towarów, w tym broni, narkotyków, wyrobów tytoniowych i żywności (np. z Abchazji).^{[61][62]} Również co raz powszechniejsze stają się wśród nich cyberprzestępstwa, jak np. na początku lutego 2024 r. władze gruzińskie aresztowały 7 osób należących do zorganizowanej grupy przestępczej tworzącej nielegalne międzynarodowe centra telefoniczne, oszukujące ludzi na telefon.^[63]

Gruzja jest krajem źródłowym i tranzytowym dla handlu ludźmi, zwłaszcza w celu ich wykorzystywania seksualnego i w ramach pracy przymusowej. Głównymi krajami docelowymi handlu ludźmi z/przez Gruzję są: Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA), Egipt i Cypr.^[64]

Od czasów pandemii koronawirusa COVID-19, w Gruzji wzrosła liczba wymuszeń i haraczy, co wynika również z rosnącej aktywności (po przerwie, jaką były rządy byłego prezydenta Gruzji M. Saakaszwili) gruzińskich zorganizowanych grup przestępczych, szczególnie w Tbilisi i miastach/miejscowościach przygranicznych.^[65]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo gruzińskie zapewnia wolność przemieszczania się wewnątrz kraju, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji obywateli. Prawo to jest ograniczane przez władze (de facto) dwóch separatystycznych regionów: Abchazji i Osetii Południowej,

⁵⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Georgia, Civilians, Riots, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁸ Kavkaz-uzel.eu, Аналитики поспорили о связях "титусшек" с "Грузинской мечтой" и оппозицией, 10.12.2024, <https://www.kavkaz-uzel.eu/articles/406474>

⁵⁹ OSW (Ośrodek Studiów Wschodnich) W. Górecki, Gruzja: burzliwe protesty i oznaki erozji w obozie władzy, 3.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-03/gruzja-burzliwe-protesty-i-oznaki-erozji-w-obozie-wladzy>

⁶⁰ Działzagraniczny.pl, Pik. Bandyci mówią: Wróciliśmy! 24.06.2024, <https://dzialzagraniczny.pl/2024/06/pik-bandyci-mowia-wrocilismy/>

⁶¹ Apsny.ge, Чьими личными делами интересуется ФСБ в Грузии?, 21.10.2016, <http://www.apsny.ge/2016/mil/1477108560.php>

⁶² Global Organized Crime Index, Georgia, 2023, <https://ocindex.net/country/georgia>

⁶³ Civil.ge, Seven Arrested over Transnational Fraudulent Call Centers, 5.02.2024, <https://civil.ge/archives/580514>

⁶⁴ Global Organized Crime Index, Georgia, 2023, <https://ocindex.net/country/georgia>

⁶⁵ Global Organized Crime Index, Georgia, 2023, <https://ocindex.net/country/georgia>

które wymagają w przypadku obywateli Gruzji oraz cudzoziemców specjalnych pozwoleń na wjazd na kontrolowane przez nie terytoria Gruzji.^[66]

W Gruzji obowiązek rejestracji przez obywateli miejsca zamieszkania w miejscu ich aktualnego pobytu został zniesiony po upadku ZSRR. Aby otrzymać dowód tożsamości lub paszport, obywatele muszą się co prawda zarejestrować w lokalnych organach władzy, jednakże nie muszą przy tym podawać miejsca adresu zamieszkania.^[67]

Trudna natomiast pozostaje sytuacja rodzin, głównie gruzińskich, w rejonie cchinwalskim (Osetia Południowa), przez których domy i podwórka przebiegają umocnienia oraz słupy graniczne postawione tam przez służby osetyjskie i rosyjskie. Członkowie tych rodzin podlegają karom wyznaczanym przez służby osetyjskie i rosyjskie, za przekraczanie arbitralnie ustalonych granic bez wymaganego pozwolenia. Dochodzi również do aresztowań i zaginięć osób świadomie lub nieświadomie naruszających wspomniane granice. Ponadto separatystyczne władze Osetii Południowej nie zgadzają się na powrót do Osetii Południowej większości etnicznych Gruzinów, którzy uciekli ze swoich domów w czasie konfliktu w sierpniu 2008 r.^[68]

Tak jak wcześniej, również w 2023 r., zdaniem ekspertów, dochodziło do arbitralnych zatrzymań Gruzinów przekraczających tzw. administracyjną linię graniczną (ABL) lub mieszkających wzdłuż tej linii. Areszt za tzw. „naruszenie granicy państwowej” (określenie władz separatystycznych) trwa od 2 do 3 dni i kończy się po zapłaceniu kary finansowej zasądzonej przez sądy w tych regionach. Czasami areszt za „naruszenie granicy” może trwać znacznie dłużej. Wg danych Państwowej Służby Bezpieczeństwa Gruzji (State Security Service of Georgia, SSSG), władze (de facto) Abchazji zatrzymały z ww. powodów 45 osób, natomiast władze (de facto) Osetii Południowej – 58 osób.^[69] Z kolei według informacji gruzińskiego Biura Ministra Stanu ds. Pojednania i Równości Obywatelskiej, w trakcie pierwszych jedenastu miesięcy 2023 r. władze (de facto) Osetii Południowej zatrzymały za „naruszenie granicy” 37 obywateli Gruzji, a władze (de facto) Abchazji zatrzymały z tego samego powodu i w tym samym czasie 21 obywateli Gruzji. Większość zatrzymanych została następnie zwolniona z aresztu.^[70]

Władze (de facto) Osetii Południowej nadal rozbudowywały i wzmacniały ogrodzenia i inne fizyczne bariery wzdłuż ABL między terytorium administrowanym przez Tbilisi a Osetią Południową. Ta ekspansja rosyjskiej polityki „graniczenia” jeszcze bardziej utrudniła poruszanie się, tworząc fizyczne bariery i blokując dostęp do gruntów rolnych, zaopatrzenia w wodę i cmentarzy. Według Biura Ministra Stanu ds. Pojednania i Równości Obywatelskiej, nielegalna „granica” obowiązywała wzdłuż ABL z Osetią Południową w gminach: Duszeti, Kaspi, Gori, Kareli, Chaszuri i Saczchere. Państwowa Służba Bezpieczeństwa Gruzji (SSSG) ogłosiła 14.06.2023 r., że rosyjskie

⁶⁶ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁶⁷ Matsne.gov.ge, Law of Georgia on the Procedure for Registration Citizens of Georgia and Aliens Residing in Georgia, for Issuing Identity (Residence) Cards and Passport of a Citizens of Georgia, 2004, <https://matsne.gov.ge/en/document/download/31504/28/en/pdf>

⁶⁸ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁶⁹ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁷⁰ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

siły okupacyjne wznowiły proces „graniczenia” wzdłuż ABL z Osetią Południową SSSG stwierdziła, że władze (de facto) Osetii Południowej „nielegalnie zainstalowały metalowe słupy i drut kolczasty” w pobliżu wioski Churwaleti w gminie Gori.^[71]

Mieszkańcy Abchazji, posiadający gruzińskie obywatelstwo, nie mogli używać gruzińskich paszportów (2023) do przekraczania abchaskiej ABL do lub z terytorium administrowanego przez Tbilisi. Władze (de facto) Abchazji nadal zakazywały używania starszych paszportów z czasów radzieckich, które posiadają etniczni Gruzini mieszkający w Abchazji, do przekraczania granicy, co zagrażało egzystencji wielu mieszkańców. Władze twierdziły, że mieszkańcy bez ważnych dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy mogli ubiegać się o zezwolenia na pobyt (zarezerwowane dla „zagranicznych” mieszkańców), które umożliwiłyby im przekroczenie granicy, ale pozbawiłyby ich własności i prawa do głosowania.^[72]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Ludność Gruzji skupiona jest głównie w centralno-wschodniej części kraju, w której położona jest również stolica kraju Tbilisi. Obecnie zamieszkuje tam ok. 1 184 800 osób, spośród całej ludności Gruzji (3,7 mln). Kolejne większe grupy ludności ulokowane są wzdłuż wybrzeża Morza Czarnego i ogólnie w zachodniej części kraju, gdzie największymi miastami i skupiskami ludności pozostają Batumi i Kutaisi. Ludność miejska w Gruzji wynosi ponad 60%, a współczynnik urbanizacji szacowany jest na 0,35%.^{[73][74]}

Gruzja jest dość dobrze skomunikowana, tj. najważniejsza droga i autostrada oraz linia kolejowa prowadzi z centralno-wschodniej Gruzji (Tbilisi) do Gruzji zachodniej, przez przełęcz do Kutaisi i na południe do Batumi. Przed separacją Osetii Południowej/rej. cchinwalskiego – przez jej teren wiódł inny ważny i krótszy szlak/droga łącząca Tbilisi z północno- zachodnią Gruzją. Od połowy lat 1990. praktycznie pozostaje ona zablokowana. Po kraju można poruszać się autostradami i mniejszymi drogami, które są na ogół w dobrym stanie, wybierając samochód, autobusy i tzw. marszrutki. Lotniska poza stolicą znajdują się również w Kutaisi i Senaki. W czasach rządów M. Saakaszwili powstało również lotnisko lotów wewnętrznych w Mestii, w regionie Swanetia (północnozachodni rejon wysokogórski).^{[75][76][77]}

⁷¹ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁷² USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁷³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

⁷⁴ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator Ekonomiczny Gruzja, informacje o kraju, aktualizacja z 20.06.2023, <https://www.gov.pl/web/gruzja/informator-ekonomiczny>

⁷⁵ Dica.logcluster.org, Georgia Road Network, brak daty publikacji, <https://dica.logcluster.org/23-georgia-road-network>

⁷⁶ Traceca-org.org, Road Transport, 2018, <https://traceca-org.org/ge/countries/georgia/general-overview-of-the-transport-sector/road-transport/>

⁷⁷ Wikipedia.org, Queen_Tamar_Airport, aktualizacja z 6.02.2024., <https://en.wikipedia.org/wiki/>

Gruzini migrują (szczególnie z oddalonych wiejskich rejonów wysokogórskich) w poszukiwaniu lepszych zarobków czy miejsc zatrudnienia oraz możliwości nauki, do miast, głównie do Tbilisi.^[78]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Na terenie Gruzji nie dochodzi obecnie do przymusowych przesiedleń ludności, ale nadal w różnych regionach Gruzji, w tym głównie w stolicy Tbilisi lub jej okolicach, a także w pobliżu granicy administracyjnej z Osetią Pd. Przebywa wg różnych danych od 290 tys.^[79] do 308 tys.^[80] uchodźców wewnętrznych/osób wewnętrznie przesiedlonych oraz osób znajdujących się w podobnej sytuacji jak osoby wewnętrznie przesiedlone, tj. potrzebujących ochrony i pomocy humanitarnej, które pochodzą głównie z Abchazji i Osetii Południowej.^[81] Z kolei wg oceny gruzińskich obrońców praw człowieka z 2024 r., w Gruzji mieszka ok. 92 tys. rodzin wewnętrznie przesiedlonych, które wymagają wsparcia.^[82] Większość z nich uciekła lub została wysiedlona na początku lat 1990-tych, w wyniku konfliktu w Abchazji i Osetii Pd. oraz z powodu konfliktu do jakiego doszło między Gruzją i Rosją w Osetii Pd w sierpniu 2008 r.^[83]

Uchodźców wewnętrznych nie obowiązują żadne ograniczenia, mogą swobodnie, tak jak pozostali obywatele Gruzji, wybierać miejsce swojego zamieszkania na terenach kraju, kontrolowanych przez władze w Tbilisi, poza Abchazją i Osetią Pd. Władze Abchazji zezwoliły etnicznym Gruzinom (45-60 tys.) na powrót do 3 rejonów Abchazji: Gali, Oczamczire i Tkwarceli. Z kolei separatystyczne władze Osetii Południowej nie zgadzają się jak na razie na powrót ludności gruzińskiej, która opuściła swoje domy w czasie konfliktu w 2008 r. Osoby chcące poruszać się między terenami kontrolowanymi przez Tbilisi i rejonami separatystycznymi, muszą ubiegać się u de facto władz tych regionów o pozwolenie na wjazd. Utrudnieniem w przemieszczaniu się między tymi terenami jest też czasowe zamykanie przez służby osetyjskie lub abchaskie i rosyjskie punktów kontrolnych na granicy administracyjnej z terenami kontrolowanymi przez Tbilisi.^[84]

Dzięki pomocy i wysiłkom władz Gruzji oraz jej partnerów/organizacji międzynarodowych, do końca 2023 r. 52 tys. rodzin osób wewnętrznie przesiedlonych otrzymało mieszkania (na stałe użytkowanie). Prowadzone są również prace nad zmianami przepisów, które zapewniłyby im prawo do osiedlania się w ośrodkach miejskich i centrach gospodarczych, a nie w oddalonych regionach. Władze gruzińskie planują zapewnić kolejne stałe mieszkania dla 13 tys. rodzin przesiedleńców do końca 2025 r. Nadal też warunki życia przesiedleńców

⁷⁸ Iwpr.net, Young Georgians Abandon Rural Life for the Capital, 28.03.2023, <https://iwpr.net/global-voices/young-georgians-abandon-rural-life-capital>

⁷⁹ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁸⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

⁸¹ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

⁸² Hrc.ge, STATE OF HUMAN RIGHTS IN GEORGIA 2023, 2024, <http://www.hrc.ge/files/305annual%202023%20eng.pdf>

⁸³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>

⁸⁴ USDOS (United States Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>

pozostających w zbiorowych miejscach zamieszkania jak również w mieszkaniach prywatnych, wymagają pilnej poprawy.^[85]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Uchodźcy gruzińscy nie przebywają w większych skupiskach czy grupach w krajach sąsiadujących z Gruzją, za wyjątkiem Federacji Rosyjskiej. Nie mieszkają tam jednak w zwartych większych grupach i stanowią znikomą część gruzińskich migrantów (ich ogólna liczba to ok. 500 tys.), którzy wyjechali do Rosji głównie w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków ekonomicznych. Gruzini są na ogół obecni w największych miastach rosyjskich w europejskiej części Rosji i na południu, w jej regionach leżących blisko Kaukazu.^[86]

Według danych gruzińskiego urzędu statystycznego Geostatu z października 2024 r., w ciągu ostatnich dziesięciu lat (2014-2023) z Gruzji wyemigrowało 815 608 obywateli Gruzji, podczas gdy liczba powracających obywateli była niższa o 265 tysięcy - 550 919 obywateli Gruzji. Z kolei z danych ONZ wynika, że w 2020 r. poza granicami Gruzji mieszkało 861 077 osób urodzonych w Gruzji. ONZ przewidywał, że ich liczba mogła wzrosnąć do miliona w 2024 roku.^[87]

W 2023 r. wśród 163 480 obywateli Gruzji, którzy wyemigrowali z Gruzji, 70% (114 438) było w wieku poniżej 30 lat, z czego 43% (70 003) stanowiły dzieci w wieku poniżej 15 lat.^[88]

⁸⁵ United Nations General Assembly, Report of the Secretary-General, Status of internally displaced persons and refugees from Abkhazia, Georgia, and the Tskhinvali region/South Ossetia, Georgia, 29.04.2024, <https://www.refworld.org/reference/countryrep/unga/2024/en/148624>

⁸⁶ IOM Georgia, Migration Data Platform for Evidence-Based Regional Development (M-P OWERD) IN SOUTH-EASTERN, EASTERN EUROPE AND CENTRAL ASIA (SEECA) SELECT COUNTRY Georgia, brak daty publikacji, <https://seeecadata.iom.int/country/georgia>

⁸⁷ Institute for Development of Freedom of Information (IDFI), Statistics of Migration of Georgian Citizens, 11.10.2024, <https://idfi.ge/en/statistics-of-migration-of-georgian-citizens>

⁸⁸ Institute for Development of Freedom of Information (IDFI), Statistics of Migration of Georgian Citizens, 11.10.2024, <https://idfi.ge/en/statistics-of-migration-of-georgian-citizens>

PODSUMOWANIE

Gruzja jest demokracją parlamentarną, w której silną pozycję zajmuje premier, a prezydent pełni funkcje reprezentacyjne, jako oficjalny szef (głowa) państwa.

Gruzja nie jest aktualnie zaangażowana w żaden konflikt zbrojny. Sytuacja bezpieczeństwa w kraju, mimo napięć społecznych, ekonomicznych i politycznych oraz potencjalnych zagrożeń zewnętrznych, (głównie ze strony Rosji), na razie pozostaje stabilna.

Gruzja nie sprawuje kontroli nad terenami leżącymi w Osetii Południowej, określanej przez władze gruzińskie jako Region Cchinwali. Władze w Tbilisi nie sprawują również kontroli nad Autonomiczną Republiką Abchazji, między innymi nad jej rejonem galskim, zamieszkanym również przez Gruzinów.

W kraju przebywa od ok. 290 tys. do ok. 308 tys. uchodźców wewnętrznych/osób wewnętrznie przesiedlonych, głównie z Abchazji i Osetii Południowej, spośród których nadal duża część potrzebuje ochrony i pomocy humanitarnej.

W Gruzji kara śmierci nie jest zasądzana i wykonywana.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), filtry: Georgia, Skala działań, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), filtry: Georgia, Incydeny I ofiary, unidentified armed forces, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
3. Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), filtry: Georgia, Civilians, Explosions/Remote violence (Grenade, Remote explosive/landmine/IED, Suicide bomb), Violence against civilians, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
4. Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), filtry: Georgia, Civilians, Violence against civilians, Riots, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
5. Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), filtry: Georgia, Civilians, Riots, 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
6. Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), filtry: Georgia, Civilians, data 01.01.2023-31.12.2024, dane pobrano 31.12.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool>
7. Amnesty International, We know that, together, we can end the death penalty everywhere, aktualizacja z 2024, <https://www.amnesty.org/en/what-we-do/death-penalty/>
8. Apsny.ge, Чьими личными делами интересуется ФСБ в Грузии?, 21.10.2016, <http://www.apsny.ge/2016/mil/1477108560.php>
9. Belsat.eu, Gruzja. Znane jest nazwisko kandydata na stanowisko premiera, 1.02.2024, <https://belsat.eu/pl/news/01-02-2024-gruzja-znane-jest-nazwisko-kandydata-na-stanowisko-premiera>
10. Capitalpunishmentuk.org, The end of capital punishment in Europe, brak daty publikacji, <https://capitalpunishmentuk.org/europe.html>
11. Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook. Georgia, 5.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/georgia/>
12. Civil.ge, Seven Arrested over Transnational Fraudulent Call Centers, 5.02.2024, <https://civil.ge/archives/580514>
13. Civil.ge, Toward Inclusion: Understanding the Path to Unity in Georgia, 11.10.2023, <https://civil.ge/archives/562740>
14. Danish Immigration Service and the Danish Refugee Council, Georgia The Situation of the Kist Community and the Chechens, November 2018,

- 7.11.2019, <https://us.dk/publikationer/2019/november/georgia-the-situation-of-the-kist-community-and-the-chechens/>
15. Dica.logcluster.org, Georgia Road Network, brak daty publikacji, <https://dlca.logcluster.org/23-georgia-road-network>
 16. Dzialzagraniczny.pl, Pik. Bandyci mówią: Wróciliśmy! 24.06.2024, <https://dzialzagraniczny.pl/2024/06/pik-bandyci-mowia-wrocilismy/>
 17. Freedom House, Freedom of the World 2024, Abkhazia, <https://freedomhouse.org/country/abkhazia/freedom-world/2024>
 18. Freedom House, Freedom of the World 2024, South Ossetia, <https://freedomhouse.org/country/south-ossetia/freedom-world/2024>
 19. Global Organized Crime Index, Georgia, 2023, <https://ocindex.net/country/georgia>
 20. Gov.ge, Government of Georgia, brak daty publikacji, https://www.gov.ge/index.php?lang_id=ENG&sec_id=124
 21. Human Rights Centre, Hrc.ge, STATE OF HUMAN RIGHTS IN GEORGIA 2023, 2024, <http://www.hrc.ge/files/305annual%202023%20eng.pdf>
 22. Institute for Development of Freedom of Information (IDFI), Statistics of Migration of Georgian Citizens, 11.10.2024, <https://idfi.ge/en/statistics-of-migration-of-georgian-citizens>
 23. Interia.pl, Wybory parlamentarne w Gruzji. Są częściowe wyniki, 26.10.2024, <https://wydarzenia.interia.pl/zagranica/news-wybory-parlamentarne-w-gruzji-sa-czesciowe-wyniki,nld,7844269>
 24. IOM Georgia, Migration Data Platform for Evidence-Based Regional Development (M-P OWERD) IN SOUTH-EASTERN, EASTERN EUROPE AND CENTRAL ASIA (SEEECA) SELECT COUNTRY Georgia, brak daty publikacji, <https://seeecadata.iom.int/country/georgia>
 25. Iwpr.net, Young Georgians Abandon Rural Life for the Capital, 28.03.2023, <https://iwpr.net/global-voices/young-georgians-abandon-rural-life-capital>
 26. Kavkaz-uzel.eu, Аналитики заявили об отсутствии активности сторонников ИГ* в Грузии, 28.07.2023, <https://www.kavkaz-uzel.eu/articles/390970>
 27. Kavkaz-uzel.eu, Аналитики поспорили о связях "титишек" с "Грузинской мечтой" и оппозицией, 10.12.2024, <https://www.kavkaz-uzel.eu/articles/406474>
 28. Kavkaz-uzel.eu, Грузия, 01.01.2023 – 31.12.2024, https://www.kavkaz-uzel.eu/search?context=article&keywords=%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC®ion_id%5B%5D=45&order_by=publication&sort_order=desc&start_date%5Bday%5D=1&start_date%5Bmonth%5D=1&start_date%5Byear%5D=2023&end_date%5Bday%5D=31&end_date%5Bmonth%5D=12&end_date%5Byear%5D=2024
 29. Kavkaz-uzel.eu, Жители Панкиси уверены в невинности задержанных земляков, 26.08.2021, <https://kavkaz-uzel.eu/articles/367444/>

30. Lemonde.fr, , Georgian authorities resort to a strategy of fear: 'Keep hitting him, but not in the face', 12.12.2024, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/12/12/georgian-authorities-resort-to-a-strategy-of-fear-keep-hitting-him-but-not-in-the-face_6736002_4.html
31. Matsne.gov.ge, Law of Georgia on the Procedure for Registration Citizens of Georgia and Aliens Residing in Georgia, for Issuing Identity (Residence) Cards and Passport of a Citizens of Georgia, 2004, <https://matsne.gov.ge/en/document/download/31504/28/en/pdf>
32. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator Ekonomiczny Gruzja, informacje o kraju, aktualizacja z 20.06.2023, <https://www.gov.pl/web/gruzja/informator-ekonomiczny>
33. Ministry of Defence of Georgia, About Defence Forces, aktualizacja strony z 2025, <https://mod.gov.ge/en/page/13/about-general-staff>
34. Ministry of Defence of Georgia, Defense Minister of Georgia Participated in Ukraine Defense Contact Group Meeting, 13.02.2025, <https://mod.gov.ge/en/news/read/9596/defense-minister-of-georgia-participated-in-ukraine-defense-contact-group-meeting>
35. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), Analizy, Maciej Falkowski, „Rosyjska Polityka Sąsiedztwa: casus Abchazji”, 26.11.2014, <http://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2014-11-26/rosyjska-polityka-sasiedztwa-casus-abchazji>
36. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), W. Górecki, Abchazja: reelekcja Chadzimby, 11.09.2019, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2019-09-11/abchazja-reelekcja-chadzimby>
37. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), W. Górecki Gruzja: odrzucenie weta wobec „ustawy o agentach”, 29.05.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-05-29/gruzja-odrzucenie-weta-wobec-ustawy-o-agentach>
38. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), W. Górecki, Czwarta kadencja Gruzińskiego Marzenia: zwycięstwo ze znakami zapytania, 28.10.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-10-28/czwarta-kadencja-gruzinskiego-marzenia-zwyciestwo-ze-znakami>
39. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), W. Górecki, Gruzja zawiesza integrację z UE, 29.11.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-11-29/gruzja-zawiesza-integracje-z-ue>
40. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), W. Górecki, Gruzja: burzliwe protesty i oznaki erozji w obozie władzy, 3.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-03/gruzja-burzliwe-protesty-i-oznaki-erozji-w-obozie-wladzy>
41. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), W. Górecki, Gruzja: w oczekiwaniu na przesilenie, 20.11.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-11-20/gruzja-w-oczekiwaniu-na-przesilenie>

42. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), Wojciech Górecki, Gruzja: wybory prezydenta z ostrymi protestami w tle, 16.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-16/gruzja-wybory-prezydenta-z-ostryimi-protestami-w-tle>
43. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), Wojciech Górecki, Nowa konstytucja Gruzji – zwycięzca bierze wszystko, 18.10.2017, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2017-10-18/nowa-konstytucja-gruzji-zwyciezca-bierze-wszystko>
44. Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW), Wojciech Górecki, Salome Zurabiszwili nowym prezydentem Gruzji, 29.11.2018, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2018-11-29/salome-zurabiszwili-nowym-prezydentem-gruzji>
45. Polsatnews.pl, Gruzja, Tbilisi. Kolejny dzień protestów. W akcji specjalne oddziały, 8.03.2023, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2023-03-08/gruzja-tbilisi-kolejny-dzien-protestow-w-akcji-specjalne-oddzialy/>
46. Privacyshield.gov, The International Trade Administration (ITA, US Department of Commerce, Georgia – Legal Regime, brak daty publikacji, <https://www.privacyshield.gov/article?id=Georgia-Legal-Regime>
47. Sakartvelosambebi.ge, Malkhaz Paksashvili, Leader of the Islamic State Group, was Arrested, According to SSSG, 22.04.2023, <https://sakartvelosambebi.ge/en/news/malkhaz-paksashvili-leader-of-the-islamic-state-group-was-arrested-according-to-sssg>
48. Traceca-org.org, Road Transport, 2018, <https://traceca-org.org/ge/countries/georgia/general-overview-of-the-transport-sector/road-transport/>
49. United Nations General Assembly, Report of the Secretary-General, Status of internally displaced persons and refugees from Abkhazia, Georgia, and the Tskhinvali region/South Ossetia, Georgia, 29.04.2024, <https://www.refworld.org/reference/countryrep/unga/2024/en/148624>
50. United States Department of State (USDOS), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Georgia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/georgia/>
51. United States Department of State (USDOS), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 – Georgia, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/georgia/>
52. Wikipedia.org, Podział administracyjny Gruzji, licencja Creative Commons (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>), 01.07.2024, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Gruzji
53. Wikipedia.org, Queen_Tamar_Airport, aktualizacja z 6.02.2024., <https://en.wikipedia.org/wiki/>